

MİLLETLERARASI HUKUK DERSİ
PRATİK ÇALIŞMA^{1*}
ÇİFT NUMARALI ÖĞRENCİLER
(09.04.2018)

Olay I:

Aralık 2015'te Paris'te yapılan 21. Birleşmiş Milletler (BM) İklim Değişikliği Taraflar Konferansı'nda kabul edilen ve ABD, Çin ve Türkiye'nin de aralarında bulunduğu 190'dan fazla devlet tarafından imzalanan Paris İklim Anlaşması, iklim değişikliğine karşı tedbirler alınmasını öngörmektedir. ABD'nin Paris İklim Anlaşması'ndan çekilme kararı alması sonrası, Türkiye'nin de Anlaşma'yı onay sürecini askıya aldığına dair basında haberler yer almıştır.

Sorular:

1. Türkiye'nin söz konusu Anlaşma'nın onaylanması sürecinde askıya aldığı belirtilen iç hukuk işlemleri hangileridir? Sayınız.
2. ABD'nin Paris Anlaşması'ndan çekilmesinin hukukî sonucu nedir? Anlaşma'da çekilmeye ilişkin bir hüküm olmaması halinde çekilme söz konusu olabilir miydi?
3. Çin'in bu Anlaşma'yı onaylarken iklim değişikliği ile ilgili bazı maddelerini ABD'nin çekilmesi nedeniyle uygulayamayacağını açıklaması ne anlam ifade eder?
4. ABD'nin çekilmesinin Anlaşma'ya aykırı olduğunu ileri süren bir devlet hangi şartlarla hangi milletlerarası mahkemeye başvurabilir?

Olay II:

İstanbul Boğazı'nın Karadeniz çıkışında Kilyos açıklarında bir Rus askerî istihbarat gemisi ile Togo bayraklı ve canlı hayvan taşıyan bir yük gemisi çarpışmıştır. Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü'nden kaza ile ilgili yapılan açıklamada kazanın Kilyos'un yaklaşık 18 deniz mili açığında meydana geldiği belirtilmiştir.

5. Barış zamanında Türk Boğazlarından geçiş rejimi dikkate alındığında, bu iki geminin İstanbul Boğazından geçerken tâbi olduğu kurallar farklı mıdır? Açıklayınız.
6. Bazı basın organlarında, kazanın 5 – 6 deniz mili açıkta meydana geldiği yer almıştır. Kazanın 18 deniz mili ile bahsi geçen mesafede gerçekleşmesi arasında bir fark var mıdır? Niçin?

---

¹ Çift numaralı öğrencilerin Milletlerarası Hukuk Dersi 15.06.2017 tarihli final sınavı sorularıdır.

Olay III:

Haber ajanslarında yer alan bilgilere göre, Hindistan ile Pakistan arasındaki fiili sınır olan Keşmir'deki kontrol hattında, Hint askerlerinin açtığı ateşte 2 sivilin yaşamını yitirdiği, 3 kişinin yaralandığı bildirilmektedir. Pakistan Ordu Sözcülüğü'nden yapılan açıklamada, Hint askerlerinin, sınırın karşı tarafından kontrol hattındaki Jandrot ve Hotspring bölgelerine açtığı ateş sonucu 2 sivilin hayatını kaybettiği, 3 kişinin yaralandığı, Pakistan'ın ateşe karşılık verdiği kaydedilmiştir. Hindistan ile Pakistan arasındaki Keşmir kontrol hattında iki ülke askerleri arasındaki çatışmalar, Keşmir'deki gerilimin tırmandığı 2016'nın son aylarından bu yana sık sık yaşanmaktadır.

7. Bu sınır olaylarını gerekçe göstererek, bir devletin diğerine askerî harekât düzenlemesi hukuka uygun olur muydu? Niçin?
8. İki devlet arasındaki böyle bir uyuşmazlığa BM Güvenlik Konseyi'nin müdahale etmesi mümkün müdür? Niçin?
9. BM Güvenlik Konseyi'nin böyle bir konuda karar alma usulü nedir? Açıklayınız.
10. Hindistan askerlerinin açtığı ateşte hayatını kaybeden siviller dolayısıyla Hindistan'ın uluslararası sorumluluğu doğar mı? Sonuçları ne olur?

Pratik çalışma dersine mevzuat ile katılımınız beklenmektedir.